

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 274/2012-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. A. B. B., D., zastúpeného advokátom JUDr. J. P., Č., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 10 C/47/2010-227 z 3. októbra 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co/455/2011-252 z 20. februára 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. A. B. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. apríla 2012 faxom a 2. mája 2012 poštou doručená sťažnosť Ing. A. B. B., D. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. P., Č., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 C/47/2010-227

z 3. októbra 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co/455/2011-252 z 20. februára 2012.

Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že na základe návrhu V. G. – zamestnankyne sťažovateľa (ďalej len „navrhovateľka“) – okresný súd čiastočným rozsudkom č. k. 10 C/47/2010-227 z 3. októbra 2011 určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru z 19. apríla 2010 dané sťažovateľom (odporcom) navrhovateľke je neplatné.

V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd okrem iného uviedol, že 30. mája 2008 navrhovateľka so sťažovateľom uzavreli pracovnú zmluvu, v ktorej bolo dohodnuté, že navrhovateľka nastúpi do práce 2. júna 2008 ako „*predajca Značkovej predajne O., v D.*“, s tým, že miestom výkonu práce budú priestory firmy, prípadne mimo v prípade zabezpečovania súvisiacich služieb. Po nepredĺžení obchodného zastúpenia spoločnosťou O., a. s., sťažovateľovi k 27. marcu 2010, ktoré sťažovateľ oznámil zamestnancom, všetci zamestnanci okrem navrhovateľky požiadali o ukončenie pracovného pomeru dohodou k 31. marcu 2010. Sťažovateľ 1. apríla 2010 začal rekonštrukciu uvedenej predajne spočívajúcu vo výmene podláh a nábytku (rekonštrukcia prebiehala len v predajni, nie v kancelárii predajne). Dňa 1. apríla 2010 navrhovateľka napísala odporcovi SMS, že sa nemá ako dostať do práce, pretože predajňa je zrušená. Nasledujúce dni – 2. až 5. apríl 2010 pripadali na veľkonočné sviatky. Po e-mailovej komunikácii s právnou zástupkyňou navrhovateľky sťažovateľ 6. apríla 2010 napísal navrhovateľke SMS, aby 7. apríla 2010 nastúpila do práce, čo navrhovateľka aj urobila a v tento deň odpracovala osem hodín. Dňa 8. apríla 2010 právna zástupkyňa navrhovateľky napísala sťažovateľovi list, v ktorom mu oznámila, že 7. apríla 2010 navrhovateľka vykonávala účtovnú agendu, ktorá dovedy nebola v náplni jej práce, a zároveň mu oznámila, že 8. apríla 2010 bola navrhovateľka v práci od 8.30 h do 10.53 h, avšak nebolo jej umožnené plniť si svoje pracovné povinnosti, pretože prácu podľa pracovnej zmluvy jej nikto nepridelil. V uvedenom liste tiež oznámila, že navrhovateľka nesúhlasí s pridelovaním práce iného druhu, ako bolo dohodnuté v pracovnej zmluve. Listom zo 14. apríla 2010 sťažovateľ navrhovateľku upozornil, že nedodržanie povinnosti nachádzať sa počas pracovnej doby na pracovisku v čase trvania

základného pracovného času považuje za porušenie pracovnej disciplíny a že v prípade opakovaného porušenia pracovnej disciplíny s ňou môže rozviazať pracovný pomer podľa § 63 ods. 1 písm. e) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“). Následne sťažovateľ listom z 19. apríla 2010 podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce okamžite skončil pracovný pomer s navrhovateľkou z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny „*spočívajúceho v opakovanom nedostavení sa do práce v rozmedzí od 01. 04. 2010 do 06. 04. 2010 a od 08. 04. 2010 do 19. 04. 2010*“; tento list navrhovateľka prevzala 23. apríla 2010.

Z odôvodnenia tohto rozsudku ďalej vyplýva, že okresný súd skúmal vecnú dôvodnosť podanej žaloby a to, či okamžité skončenie pracovného pomeru je platné alebo nie, pričom uviedol:

«Dôvodom okamžitého skončenia pracovného pomeru bolo závažné porušenie pracovnej disciplíny spočívajúce v opakovanom nedostavení sa do práce. Neospravedlnená neprítomnosť v práci (absencia), navyiac opakovaná je vo všeobecnosti akceptovaná ako závažné porušenie pracovnej disciplíny. Za porušenie pracovnej disciplíny sa však nepovažuje to, ak sa zamestnanec, ktorému zamestnávateľ neprideloval prácu podľa pracovnej zmluvy nedostavil do zamestnania a po dobu trvania tejto prekážky v práci na strane zamestnávateľa sa na pracovisku nezdržoval (porovnaj napr. právny názor vyslovený v rozsudku NS SR sp. zn. 1 Cdo 217/2005 uverejnený č. 7/2007 Zo súdnej praxe). V prejednávanej veci bolo potom potrebné ako rozhodujúcu otázku posúdiť, či navrhovateľkine nedostavenie sa do práce je závažným porušením pracovnej disciplíny alebo nie...

V prejednávanej veci súd dospel k záveru, že odporca počnúc dňom 01. 04. 2010 neprideloval navrhovateľke prácu podľa pracovnej zmluvy. Ako vyplýva z pracovnej zmluvy ako druh práce bolo uvedené, že ide o predajcu Značkovej predajne O. Bližší opis tohto druhu práce, resp. pracovných činností pod tento pojem spadajúcich pracovná zmluva neobsahuje. Pojem predajca značkovej predajne je však vymedzený v Prílohe č. 11 zmluvy o obchodnom zastúpení uzavretej medzi odporcom a spoločnosťou O., a. s. označenej ako Školenia pre predajcov značkových predajní spoločnosti O. (č. l. 153 spisu), z ktorého vymedzenia možno nepochybné vychádzať, keďže odporca uvedený pojem v pracovnej

zmluve nepoužil náhodne, ale v nadväznosti na výkon obchodného zastúpenia pre spoločnosť O., a. s. podľa zmluvy, ktorej príloha č. 11 je jej súčasťou. Podľa čl. 1 ods. 2 uvedenej prílohy č. 11 pod pojmom „predajca značkovej predajne“ sa rozumie zamestnanec obchodného zástupcu v trvalom pracovnom pomere s miestom výkonu práce v jeho značkovej maloobchodnej predajni O., a. s. zabezpečujúci v nej u obchodného zástupcu výkon obchodného zastúpenia spoločnosti O., a. s. a v jeho rámci predovšetkým predaj jej platených verejných mobilných telefónnych a ďalších druhov verejných služieb v oblasti elektronickej komunikácie a ďalších obchodných produktov GSM z jej majetku.

V konaní pritom nebolo sporné, že po 27. 03. 2010 odporca už nevykonával obchodné zastúpenie spoločnosti O., a. s. Po uvedenom dátume tak navrhovateľka nemohla vykonávať prácu podľa pracovnej zmluvy, pretože nemohla predávať verejné mobilné telefónne a ďalšie verejné služby spoločnosti O., a. s., keďže tento predaj bol viazaný na existenciu obchodného zastúpenia.

Odporca poukazoval na to, že aj po ukončení obchodného zastúpenia zo strany spoločnosti O., a. s. priestory značkovej predajne chcel aj naďalej používať na predaj, a to aj na predaj mobilných telefónov a predplatených kariet mobilných operátorov a navrhovateľka tak mohla u neho naďalej ostať pracovať ako predajca. Aj keby sa súd stotožnil s právnym názorom odporcu, že medzi druhom práce „predajca“ a „predajca značkovej predajne O.“ niet významného rozdielu (s čím sa však súd nestotožňuje s ohľadom na to, že pracovná náplň týchto prác nie je príbuzná, keď predajca nemôže predávať všetky verejné mobilné telefónne a ďalšie verejné služby spoločnosti O.), je nesporné, že po ukončení obchodného zastúpenia, resp. od 01. 04. 2010 prácu „predajcu“ pre navrhovateľku nemal. Od 01. 04. 2010 prebiehala v predajni rekonštrukcia a podľa vyjadrenia odporcu činnosť predajne bola obnovená prvý alebo druhý júnový týždeň (č. l. 92 spisu). Od 01. 04. 2010 odporca navrhovateľke nemohol pridelovať prácu v súlade s dohodnutým druhom práce, pretože výkon obchodného zastúpenia mu zanikol. Dňa 01. 04. 2010 sa navrhovateľka ani na miesto výkonu práce nedostala, pretože predajňa bola zavretá a odporca uviedol, že ju čakal v kancelárii na Ľ. ulici, hoci sa na tom s navrhovateľkou nedohodol (č. l. 76 p. v. spisu). Takisto odporca nemohol navrhovateľke pridelovať prácu predajcu, pretože rekonštrukcia začala 01. 04. 2010 a trvala viac ako dva mesiace. Odporca poukazoval na to, že dňa 07. 04. 2010 navrhovateľka robila prácu

spadajúcu pod jej druh práce, a to tvorbu cenníka mobilných telefónov a kontrolu pokladničnej knihy predajne. Odhliadnuc od základnej skutočnosti, a to, že práca predajcu spočíva v predaji, ktorý sa môže uskutočňovať len ak predajňa funguje aj navonok, t. j. vo vzťahu k zákazníkom, v konaní nebolo preukázané, že pracovné úlohy, najmä kontrola pokladničných kníh spadala do druhu práce navrhovateľky. Spolahlivý záver, že tieto činnosti spadali pod pojem „vedenie predpísanej evidencie“ uvedený medzi záväzkami navrhovateľky ako zamestnanca v č. l. 8 pracovnej zmluvy, bez ďalšieho preukázania, čo konkrétne pod tento pojem je možné zahrnúť, prijať nemožno.

Zhrnúc doteraz uvedené, podľa názoru súdu, po ukončení obchodného zastúpenia spoločnosťou O., a. s. a počas nadväzujúcej rekonštrukcie predajne, navrhovateľka nemohla vykonávať prácu podľa pracovnej zmluvy, a to z dôvodu existencie príčin (prestoje) na strane odporcu ako zamestnávateľa (§ 142 ods. 1 Zákonníka práce). Za takejto situácie, pokiaľ sa odporca s navrhovateľkou nedohodli na zmene druhu práce podľa ust. § 54 Zákonníka práce, odporca mal po dobu prestoja navrhovateľke poskytnúť náhradu mzdy. Odporca v tejto súvislosti poukazoval na to, že navrhovateľka dňa 07. 04. 2010 mala pridelenú prácu vykonávať ochotne. Navrhovateľka uviedla, že pridelenú prácu vykonávala preto, že nechcela byť neslušná a robiť problémy (č. l. 60 spisu). Odhliadnuc od rozpornej interpretácie správania sa navrhovateľky zo strany účastníkov konania, faktom je, že navrhovateľka listom zo dňa 08. 04. 2010 odporcovi písomne oznámila, že nesúhlasí s pridelovaním práce iného druhu, ako bolo dohodnuté v pracovnej zmluve zo dňa 02. 06. 2008 (č. l. 54 spisu).

Na základe doposiaľ uvedeného súd dospel k záveru o neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, pretože navrhovateľka sa nemohla dopustiť závažného porušenia pracovnej disciplíny, ak sa nedostavila do zamestnania a nezdržovala sa na pracovisku z dôvodu, že jej odporca neprideloval prácu podľa pracovnej zmluvy.»

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom «namietal, že skutkové zistenie súdu o nepridelovaní druhu práce podľa pracovnej zmluvy je nespreskúmateľné. Na základe akého vyhodnotenia pracovnej zmluvy dospel k záveru, že druh práce je „predajca Značkovej predajne O.“ a nie „predajca“. Ako súd vyložil pracovnú zmluvu v časti „predajca Značkovej predajne O., v D.“. Prečo nepovažoval

za podstatnú námietku sťažovateľa, že druh práce je „predajca“ a „Značkovej predajne O., v D.“ označuje miesto výkonu práce. Sťažovateľ namietal, že rozhodnutie je nepreskúmateľné v zodpovedaní podstatnej otázky sporu, ktorá sa týka rozdielneho výkladu účastníkov pokiaľ ide o druh práce a vôbec nie je zrejmé, ako v tomto súd pracovnú zmluvu vyložil. Sťažovateľ uviedol argumenty, prečo za dohodnutý druh práce v pracovnej zmluve považuje pracovnú činnosť predajcu a nie predajcu Značkovej predajne O., ako uviedol súd. Ďalej namietal, že súd namiesto výkladu pracovnej zmluvy pokiaľ ide o druh práce použil pojem, ktorý mal sťažovateľ dohodnutý so spoločnosťou O. v inom právnom vzťahu. Tým súd v rozpore s ustálenými právnymi názormi súdnej praxe nedôvodne extenzívne rozšíril výklad pracovnej zmluvy spôsobom, ktorý prekračuje vôľu, ktorú účastníci prejavili v pracovnej zmluve, lebo navrhovateľka nepoznala obsah zmluvy sťažovateľa s O. a nemohla sa preto ani dohodnúť, že takýmto spôsobom bude dohodnutý druh práce. Namietal aj nesprávnosť názoru súdu, že navrhovateľka nemohla vykonávať prácu podľa pracovnej zmluvy, pretože nemohla predávať verejné mobilné telefónne a ďalšie verejné služby O., a. s., lebo takýto druh práce nie je uvedený v pracovnej zmluve. Súd nedôvodne stotožnil obchodné zastúpenie sťažovateľa, ktoré vykonával pre O. s pracovnou činnosťou navrhovateľky, lebo ide o nesprávny výklad pracovnej zmluvy, ktorá neupravuje obchodné zastúpenie sťažovateľa s O. Tiež namietal, že súd nesprávne uviedol, že nebolo preukázané, že kontrola pokladničných kníh spadala do druhu práce navrhovateľky, lebo to vyplývalo z jej povinností predajcu a pracovných činností pri hmotnej zodpovednosti za zverenú hodnotu, ktorú mala navrhovateľka dohodnúť v pracovnej zmluve. Sťažovateľ predložil písomné dôkazy, z ktorých vyplýva, že navrhovateľke pridelené vykonanie kontroly pokladničných kníh a že mala v pracovnej zmluve uzavretú dohodu o hmotnej zodpovednosti. Namietal nepreskúmateľnosť rozsudku, prečo súd nepovažoval kontrolu pokladničných kníh a vedenie predpísanej evidencie za pracovné činnosti, ktoré má povinnosť vykonávať zamestnanec, ktorý má uzavretú dohodu o hmotnej zodpovednosti...»

Krajský súd rozsudkom č. k. 5 Co/455/2011-252 z 20. februára 2012 čiastočný rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Sťažovateľ v sťažnosti namietal, že krajský súd si pri aplikovaní uvedenej právnej normy nespĺnil povinnosť konformným a presvedčivým spôsobom sa vysporiadať s odvolaním sťažovateľa, resp. že žiadnym spôsobom nereagoval na námietky a argumentáciu sťažovateľa. Námietky, ktoré uviedol v odvolaní a ktorých podstatu uvádza aj v sťažnosti, sa týkajú podstatných, rozhodujúcich otázok sporu. Ak nielen okresný súd, ale ani krajský súd na námietky sťažovateľa uvedené v odvolaní neodpovedal, tak sťažovateľovi neposkytol súdnu ochranu a jeho rozhodnutie nespĺňa požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Podľa názoru sťažovateľa súdne konanie nebolo voči nemu spravodlivé. Uvedeným postupom a rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

V petite sťažnosti sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že rozsudkom okresného súdu č. k. 10 C/47/2010-227 z 3. októbra 2011 a rozsudkom krajského súdu č. k. 5 Co/455/2011-252 z 20. februára 2012 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, aby napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov zrušil a vec im vrátil na nové konanie a aby sťažovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia v sume 323,50 €. Sťažovateľ zároveň požiadal o odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy (čiastočným) rozsudkom okresného súdu č. k. 10 C/47/2010-227 z 3. októbra 2011 [ktorým tento určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru dané sťažovateľom navrhovateľke z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce „*spočívajúceho v opakovanom nedostavení sa do práce v období od 01. 04. 2010 do 06. 04. 2010 a od 08. 04. 2010 do 19. 04. 2010*“, je neplatné] a rozsudkom krajského súdu č. k. 5 Co/455/2011-252 z 20. februára 2012 (ktorý rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil). Sťažovateľ považuje právne závery okresného súdu a krajského súdu za nesprávne a nepreskúmateľné. Zároveň tvrdí, že všeobecné súdy sa nevysporiadali s jeho námietkami, ktoré považuje za podstatné pre rozhodnutie vo veci. Ani krajský súd vôbec nereagoval na jeho odvolacie námietky, a z tohto dôvodu jeho rozhodnutie nie je riadne odôvodnené. V konečnom dôsledku všeobecné súdy neposkytli sťažovateľovi súdnu ochranu a súdne konanie nebolo voči nemu spravodlivé.

Z princípu subsidiarity vyjadreného v čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí požiadať o ochranu tohto práva ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, III. ÚS 5/05). V danom prípade o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam prvostupňového súdu rozhoduje a tieto preskúmava príslušný krajský súd. Keďže právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy neumožňuje preskúmať rozhodnutie okresného súdu všeobecným súdom, v tejto časti musela byť sťažnosť odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že mu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia vecí všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Súdna moc je v Slovenskej republike rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd, čo vyplýva aj z vnútornej štruktúry ústavy (siedma hlava). Pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti ústavný súd nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov a ktoré chránia princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu (resp. práva na spravodlivé súdne konanie) rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne alebo svojvoľné s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

Vo svojej ustálenej judikatúre týkajúcej sa aplikácie § 219 ods. 2 OSP (podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého

rozhodnutia ďalšie dôvody) všeobecnými súdmi ústavný súd tiež zdôrazňuje, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

Zákonodarcom upravenú fakultatívnu možnosť odvolacieho súdu obmedziť sa v odôvodnení potvrdzujúceho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia je vždy potrebné v záujme ústavne konformného výkladu (čl. 152 ods. 4 ústavy) aplikovať aj vo svetle judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) zaoberajúcej sa právom účastníka občianskeho súdneho konania na riadne odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (I. ÚS 118/2010).

Postup podľa § 219 ods. 2 OSP môže odvolací súd použiť v tom prípade, ak odvolacie námietky týkajúce sa právneho posúdenia veci sú totožné s dôvodmi návrhu na začatie konania, prípadne ak takéto námietky obsiahnuté v odvolaní už účastník konania uplatnil v priebehu prvostupňovej fázy konania a prvostupňový súd na ne nereagoval požadovaným spôsobom (III. ÚS 279/09). Uvedené analogicky platí aj prípade, ak sú odvolacie námietky totožné s vyjadreniami účastníka konania vystupujúceho v procesnom postavení odporcu k návrhu na začatie konanie (predloženými v písomnej forme alebo prednesenými ústne na pojednávaní).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd zdôrazňuje, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08), ale posúdenie jeho ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu

zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Rovnako EŠLP pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra EŠLP nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa záverov EŠLP možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994). Z práva na spravodlivý proces vyplýva aj povinnosť

súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

Do základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a s navrhovaním a hodnotením dôkazov; za porušenie tohto základného práva teda nemožno považovať neúspech v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08).

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom je možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Okresný súd rozsudkom č. k. 10 C/47/2010-227 z 3. októbra 2011 určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru dané sťažovateľom navrhovateľke z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce „*spočívajúceho v opakovanom nedostavení sa do práce v období od 01. 04. 2010 do 06. 04. 2010 a od 08. 04. 2010 do 19. 04. 2010*“, je neplatné (pozri s. 2 – 5 tohto uznesenia), čo krajský súd rozsudkom č. k. 5 Co/455/2011-252 z 20. februára 2012 podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil. Z relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva:

„Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol odvolateľ, konštatuje, že súd I. stupňa dostatočným spôsobom zistil skutočnosti potrebné pres posúdenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil...

Odvolací súd zhodne s právnym záverom I. stupňového súdu konštatuje, že na strane odporkyne (správne má byť navrhovateľky, pozn.) nedošlo k závažnému porušeniu pracovnej disciplíny, ktoré by naplnilo skutkové okolnosti pre okamžité skončenie pracovného pomeru tak, ako ich formuloval odporca... Prvostupňový súd mal nepochybné preukázané, a s týmto zistením sa stotožnil aj odvolací súd, že neospravedlňená neprítomnosť v práci navrhovateľky nemôže byť považovaná za závažné porušenie pracovnej disciplíny, ak sa táto nedostavila do práce z dôvodu, že jej zamestnávateľ neprideloval prácu podľa pracovnej zmluvy, a to po dobu trvania prekážky v práci na strane zamestnávateľa. V tejto súvislosti I. stupňový súd správne vychádzal z judikátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 217/2005... Keďže odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na citované ust. § 219 ods. 2 O. s. p. obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a ďalšie odôvodnenie nevyhotovuje.“

Ústavný súd poukazuje na to, že k problematike naplnenia skutkovej podstaty závažného porušenia pracovnej disciplíny ako dôvodu okamžitého skončenia pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, a to s osobitným zameraním na posúdenie otázky neospravedlnenej absencie zamestnanca po dobu trvania prekážky v práci na strane zamestnávateľa v súvislosti s nepridelovaním práce zamestnancovi na mieste výkonu práce v zmysle pracovnej zmluvy, sa vyjadril Najvyšší súd Slovenskej republiky aj vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Cdo 81/2010 (uznesenie z 27. mája 2010), keď vyslovil, že: „O závažné porušenie pracovnej disciplíny v zmysle § 68 ods. 1 Zákonníka práce nejde, ak sa zamestnanec, ktorému zamestnávateľ neprideloval prácu na mieste výkonu práce v zmysle pracovnej zmluvy, do zamestnania nedostavoval a po dobu trvania tejto prekážky v práci na strane zamestnávateľa sa na pracovisku nezdržiaval.“

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu jasne vyplýva, že tento sa s právnymi závermi (názormi) prvostupňového súdu vyjadrenými v jeho rozhodnutí v plnom rozsahu stotožnil. Hoci krajský súd duplicitne (osobitne) nedal odpoveď na každú z odvolacích námietok sťažovateľa, pretože ich nepovažoval za relevantné a nevyhnutné pre jeho

rozhodnutie (resp. pre zmenu prvostupňového rozhodnutia), jeho postup a rozhodnutie podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP možno považovať za ústavne akceptovateľné. Na základe uvedeného preto možno konštatovať, že v danom prípade bolo plne realizované základné právo sťažovateľa ako účastníka konania na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd taktiež konštatuje, že nezistil existenciu okolností nasvedčujúcich tomu, že by napadnutý rozsudok krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľný alebo zjavne neodôvodnený, resp. za taký, ktorý by popieral zmysel práva na súdnu ochranu. Všeobecné súdy použili relevantné právne normy a vyložili ich ústavne konformným spôsobom, z odôvodnenia ich rozhodnutí dostatočne zrozumiteľne vyplýva, čo bolo dôvodom určenia okresného súdu, že okamžité skončenie pracovného pomeru dané sťažovateľom navrhovateľke je neplatné, ako aj potvrdenia tohto rozhodnutia krajským súdom. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery uvedených rozhodnutí všeobecných súdov.

Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu a porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, sťažnosť ako celok podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Z tohto dôvodu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa v nej uvedených.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. júna 2012